

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep.
0032 Oslo

Fellesorganisasjonen (FO)
Mariboegs gate 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
+47 919 19 916

E-post:
kontor@fo.no

Bankgiro: 9001.06.35674

Bankgiro kontingent:
9001.08.71394

Org.nr:
870 953 852 MVA

Deres
referanse
Vår referanse 20/00054-4
Vår dato 23.03.2020

fo.no

Innspill til stortingsmelding om boligsosial politikk

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforening og profesjonsforbund for om lag 30.000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere.

FO vil benytte anledningen til å komme med innspill til stortingsmelding om boligsosial politikk. Vi mener det er behov for en ny boligmelding som gir føringer for politikken knyttet til de boligsosiale utfordringene vi står overfor.

I dette innspillet vektlegger vi:

- Boligsosialt arbeid
- Bostøtte
- Finansiering
- Leiemarkedet
- Kommunale (omsorgs) boliger.
- Samlokalisering

Boligsosialt arbeid:

FO mener det fremdeles er behov for systematisk opplæring og veiledning om boligsosialt arbeid ute i kommunene. Mange kommuner trenger mer kunnskap om de ulike virkemidlene de har tilgang på gjennom Husbanken, og hvordan de kan bruke disse i sitt boligsosiale arbeid. Husbanken må aktivt fremme kunnskap om tiltak som bidrar til å sikre gode, trygge og stabile boliger og boforhold for vanskeligstilte. Det må fortsatt være et særlig fokus på vanskeligstilte med barn. Og det må være et mål at alle skal få likt tilbud og lik tilgang på hjelp til å skaffe seg bolig, og beholde den, uavhengig av hvor i landet du bor.

Et trygt sted å bo, tilpasset den enkeltes behov, bidrar til god livskvalitet, opplevelse av verdighet og tilhørighet i samfunnet. FO er opptatt av at kommunene skal ha god kunnskap og kompetanse om tilgjengelige virkemidler,

slik at de kan ta kvalifiserte valg for kommunens politiske føringer for boligsosialt arbeid. Dette er også avgjørende for kommunenes prioritering av helse- og sosialfaglig oppfølging, og iverksetting av nødvendige tiltak, for personer som av ulike grunner har problemer med å skaffe seg bolig og beholde den.

Bostøtte:

Det er behov for en utredning og justering av bostøtteordningen, for å sikre at ordningen fungerer i tråd med intensjonen om å sørge for at personer med lav inntekt og høye bostøttegifter får mulighet til å skaffe seg bolig og beholde den.

Justering av uføretrygden som følge av uførereformen i 2015 førte til at mange uføretrygdede fikk en brutto inntekt som overstiger inntekstgrensen for bostøtte, samtidig som netto utbetaling var omtrent som før. Dette førte til en nedgang i reallønn for de berørte, og en direkte svekkelse av muligheten til å skaffe seg bolig og beholde den. Endringen rammet mange uføre og førte til at unge uføre falt helt ut av ordningen. Inntekstgrensen for beregning av bostøtte må derfor oppjusteres slik at den harmonerer med justeringene som ble gjort i uføretrygden per 1.1.2015.

Finansiering:

Det er behov for en gjennomgang av eksisterende finansieringsordninger for kjøp av bolig, og krav til egenkapital. Gjeldende regler har ført til at gruppen «vanskeligstilte på boligmarkedet» har ekspandert kraftig i pressområdene, og omfatter nå også personer med høyere utdanning som jobber heltid. Egenandelskravet har ført til at førstegangsetablerere har problemer med å komme inn på boligmarkedet. Dette er ikke utelukkende et problem i sentrale områder, men gjelder også distriktene. Dagens regelverk bidrar til økte forskjeller og sosial ulikhet i befolkningen.

Leiemarkedet:

Det er behov for en sterkere regulering av kommunale utleieboliger som omfatter finansielle forhold som prisnivå/husleie, stabilitet/langtidsleie, samt trygge og gode bomiljø. Praktisering av gjengs leie på kommunale utleieboliger må fjernes, og prisnivået må reguleres slik at reglene praktiseres mest mulig likt uavhengig av hvor i landet du bor. Husbankens låne- og tilskuddsordninger til etablering av kommunale utleieboliger reguleres, slik at bostøtte til de som leier kommunale boliger kan sees i sammenheng med leietakernes inntekt og betalingsevne. FO mener det må iverksettes tiltak som bidrar til at personer med nedsatt funksjonsevne og andre vanskeligstilte med trygdeytelser eller lav inntekt, ikke gjøres avhengig av supplerende økonomisk sosialhjelp, som følge av høy husleie i kommunale utleieboliger.

Kommunale (omsorgs) boliger:

Det er behov for flere kommunale boliger, både tradisjonelle omsorgsboliger og boliger til vanskeligstilte, boliger til personer med nedsatt funksjonsevne og til førstegangsetablerere. Dette gjelder både utleieboliger og boliger som omfattes av andre ordninger, som for eksempel leie til eie og førstegangsbolig. I mange kommuner er det også behov for økt kunnskap om Husbankens ulike låne- og

tilskuddsordninger, og hvordan disse kan benyttes på best mulig måte for å imøtekomme behovet.

Samlokalisering:

De senere årene har det vært en tendens til økt samlokalisering og etablering av større boenheter og mini-institusjoner. Samlokalisering for enkelte grupper kan noen ganger være bra, men FO vil på det sterkeste advare mot en utvikling hvor dette blir regelen. Regjeringen og Husbanken må følge opp egne anbefalinger og råd for å hindre uønsket samlokalisering og uheldige konstellasjoner som følge av dette. FO ønsker et sterkere fokus på normaliserings- og integreringsprinsippene og den enkeltes mulighet til selv å velge bosted, boform og eventuelt bofellesskap. Så langt det er mulig, skal den enkeltes ønsker og behov imøtekommes, og individuell tilpasning og tilrettelegging må veie tyngre enn kommunens behov for organisering og effektivisering av tjenestene. Det må også skilles klart mellom den enkeltes rett til privatliv i eget hjem og behovet for tjenester.

Med vennlig hilsen

Sign
Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Sign
Allis Aresdatter
Rådgiver